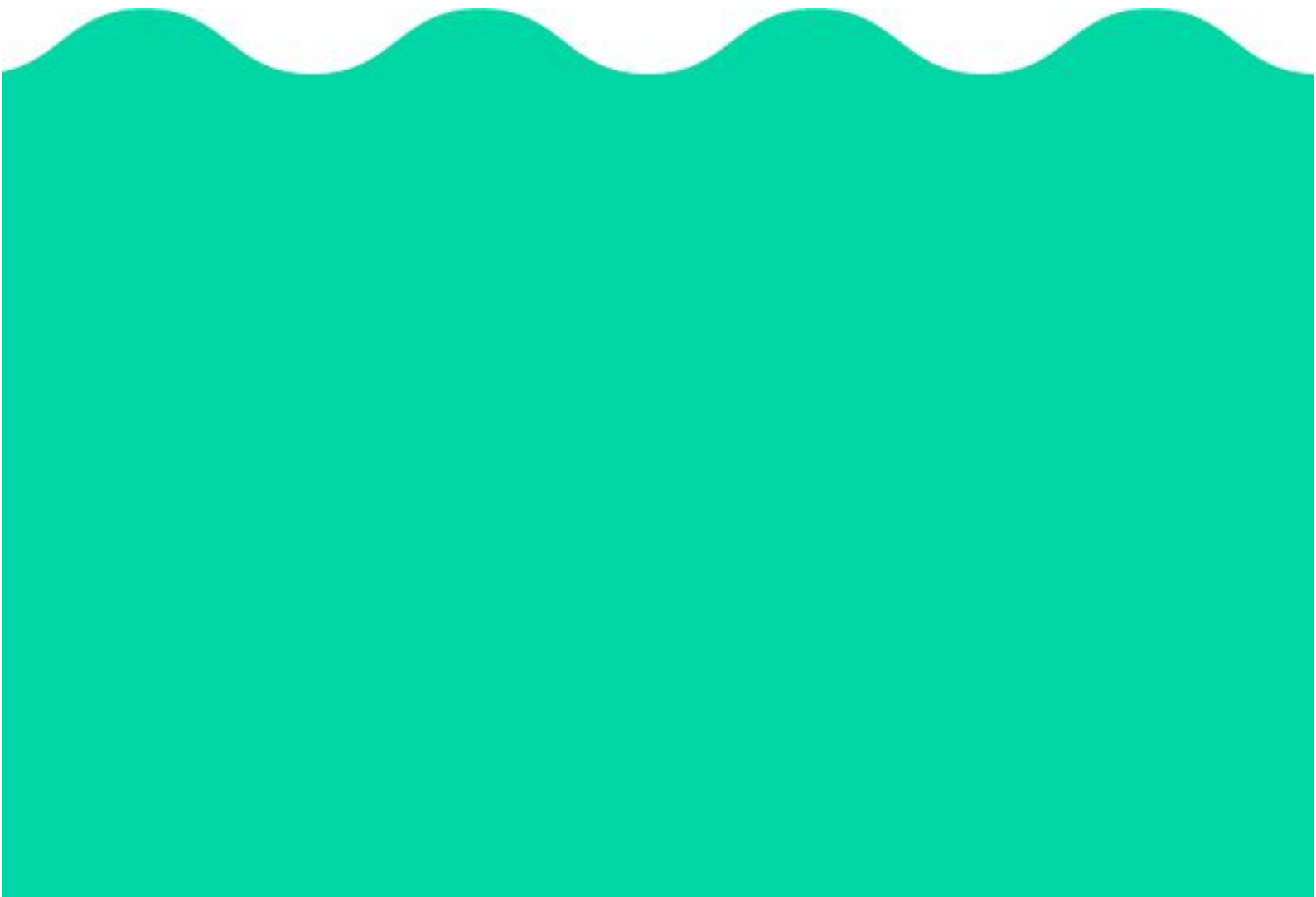

Kasvatuksen ja
koulutuksen toimiala
5.10.2018

Väliraportti nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseen ja alueiden välisen eriytymisen torjumiseen kohdennetun erillismäärärahan käytöstä

Hankkeen nimi

Määräraha nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseen ja alueiden välisen eriytymisen torjumiseen

Määrärahaa myönnetty hankkeelle

Kaupunginhallitus myönsi 19.3.2018 (§ 169) 2,0 miljoonan euron erillismäärärahan kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseen ja alueiden välisen eriytymisen torjumiseen seuraavasti:

1. Kaupunkistrategian hanke nuorten syrjäytymishaasteen ratkaisemiseen (1,0 miljoonaa euroa)
2. Inklusiivisen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kehittäminen sekä erityisopetuksen kehittäminen lukio- ja ammatillisessa koulutuksessa (1,0 miljoonaa euroa)

Määrärahaa käytetty hankkeeseen

Määrärahasta on käytetty 10/2018 mennessä 100 000 euroa.

Määrärahaa käyttämättä

Määrärahasta on käyttämättä 10/2018 mennessä 1,9 miljoonaa euroa.

Perustelut määrärahan käyttämättä jättämiseen

1. Kaupunkistrategian hanke nuorten syrjäytymishaasteen ratkaisemiseen

- Yksittäisten kokeilujen ja pilottien rahoitus: Me-talon ja Me-koulun kehittäminen ja laajentaminen
Määrärahaa käytetty.
- Kodin ja koulun välisen yhteistyön kehittäminen erityisesti vieraskielisten lasten ja nuorten perheiden kanssa
Toimienpiteiden linjaus valmisteilla. Hankkeen projektisuunnitelmaa ei ole vielä hyväksytty.
- Projektipäällikön ja projektikoordinaattorin palkkauskulut
Projektipäällikkö aloitti huhtikuussa, -koordinaattori elokuussa, määrärahaa käytetty.
- Osallistavat työpajat teemoittain, toimijoina henkilöstö, kumppanit ja kaupunkilaiset sekä palvelumuotoilun hyödyntäminen
Määrärahaa käytetty.

2. Inklusiivisen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kehittäminen sekä erityisopetuksen kehittäminen lukio- ja ammatillisessa koulutuksessa

- Inklusiivisen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kehittäminen
Keväällä 2018 toimintasuunnitelma tarkennettu kaskon oman henkilöstön toimesta. Toteutetaan pilottimalleilla, johon oli haku keväällä. Pilotti toiminnan kick off oli 17.9.2018, josta määrärahan käyttö käynnistynyt.
- Erityisopetuksen kehittäminen lukio- ja ammatillisessa koulutuksessa
Toimintasuunnitelma tarkennettu ja tarvittavan henkilöstön rekrytointiprosessi käynnistetty. Määrärahan käyttö alkaa, kun em. henkilöt aloittavat työnsä, tavoiteaika lokakuu.
- Alueellinen työpari/ tiimimalli, jolla vahvistetaan alueellisesti henkilöstön osaamista syrjäytymisen ehkäisemiseksi
Keväällä 2018 kaskon oman henkilöstön työpanoksena tehty tarvittavat kartoitukset ja kilpailutukset. Määrärahan käyttö alkaa, kun seuraavat koulutukset käynnistyvät (kouluttajakustannukset ja sijaiset):
 - Neuropsykiatrisen valmentajan (NEPSY) -koulutus käynnistyy 3.10.
 - Positiivinen pedagogiikka –koulutus järjestetään 24.10.
 - Yhteisopettajuuskoulutus alkaa suunnitelman mukaan syksyn 2018 aikana
 - Resetti-koulutus (6 päivää) käynnistyy 2. - 3.10.
- Henkilöstön osaamisen vahvistaminen syrjintään/rasismiin puuttumisessa.
Minun silmin – sinun silmin -ohjelmaan valittiin keväällä sertifioitu koulutta, joka aloitti kesäkuussa. Määrärahaa käytetty.

Määrärahan käyttösuunnitelma ja tavoitteet

1. **Kaupunkistrategian hanke nuorten syrjäytymishaasteen ratkaisemiseen**
Projektisuunnitelmaa ei ole vielä hyväksytty.
- Yksittäisten kokeilujen ja pilottien rahoitus: Me-talon ja Me-koulun kehittäminen ja laajentaminen, 500 000 euroa
 - koordinaattori, ohjaaja ja kehittämisasiantuntija
 - nuorten työllistymistä edistävä isosisko/isoveli -toiminnan toteuttaminen Me-talossa
 - ostopalveluhankinta iltapäivätoiminnaksi alueen lapsille
 - Me-talon ja Me-koulun yleiset toimintakulut
 - Kiusaaminen nolla -toiminnan ostopalveluhankintaMe-talon ja Me-koulujen tavoitteena on uudenlaisten toimintamallien syntyminen asuinalueille ja kouluyhteisöihin. Toimintamalleilla tavoitellaan syrjäytymisen ehkäisemistä mm. lisäämällä harrastusmahdollisuuksia, mahdollisuuksia turvallisiin aikuisiin, tukea koulunkäyntiin ja tukea vanhemmuuteen.
 - Kodin ja koulun välisen yhteistyön kehittäminen erityisesti vieraskielisten lasten ja nuorten perheiden kanssa, 350 000 euroa
 - Ulkomaalaistaustaisten nuorten koulutuksen ja työn ulkopuolisuus

- Merkityksellinen vapaa-aika kokeilun kulut
- Toisen asteen koulutuslupaus - systeemisen ohjauksen mallin kehittäminen Kodin ja koulun välisen yhteistyön tavoitteena on parantaa vanhempien sitouttamista ja kiinnostusta lastensa koulunkäyntiin.
- Projektipäällikön ja projektikoordinaattorin palkkauskulut, 130 000 euroa
- Osallistavat työpajat teemoittain, toimijoina henkilöstö, kumppanit ja kaupunkilaiset sekä palvelumuotoilun hyödyntäminen, 20 000 euroa
 - 6 työpajaa sekä 2 tapahtumaa
 - Viestinnän palvelumuotoilu

Työpajat sitouttavat toimialojen henkilöstöä yhteistyöhön ja auttavat toimialarajat ylittävän yhteisen ymmärryksen luomisessa. Viestinnän palvelumuotoilun tuloksena koostetaan viestintäsuunnitelma ja konkreettinen työkalupakki toimialojen hyödynnettäväksi syrjäytymisen ehkäisemiseen liittyvässä yhteistyössä.

2. Inklusiivisen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kehittäminen sekä erityisopetuksen kehittäminen lukio- ja ammatillisessa koulutuksessa

- Inklusiivisen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kehittäminen 310 000 euroa
 - johtamisen coach
 - inklusiivisen mallin palvelumuotoilu ja kehittämistyön fasilitointi
 - koulutukset ja kehittämisseminaarit, joissa keynote-alustajat, yksikkö- ja ryöstäsoista työskentely
 - opettajien sijaiskulut (koulutukset, opintokäynnit yms.)
 - strukturoidut opintokäynnit
 - materiaali- ja välineistöhankeinnot

Tavoitteena, että kasvatus- ja opetustyössä noudatetaan inklusion periaatetta, jolloin toiminta on esteetöntä ja mahdollistaa kaikille oppijoille hyvän kasvun ja oppimisen.
- Erytisopetuksen kehittäminen lukio- ja ammatillisessa koulutuksessa, 120 000 euroa
 - Määräraha käytetään kokonaisuudessaan kolme opettajan palkkakuluihin Lukioissa erityisopetusta kehitetään vastaamaan uuden lukiolain veloitetta järjestää opiskelijalle erityisopetusta ja muuta oppimisen tukea hänen yksilöllisten tarpeidensa mukaisesti. Ammatillisessa koulutuksessa erityisopetuksen kehittämisen painopisteenä reformin tuomat uudet toimintatavat ja rakenteet.
- Alueellinen työpari/ tiimimalli, jolla vahvistetaan alueellisesti henkilöstön osaamista syrjäytymisen ehkäisemiseksi, 380 000 euroa
 - Neuropsykiatrisen valmentajan (NEPSY) -koulutus
 - Positiivinen pedagogiikka -koulutus
 - Yhteisopettajuuskoulutus
 - Resetti-koulutus (6 päivää)

Tavoitteena luoda alueellinen työparimalli, jolla vahvistetaan alueellisesti henkilöstön osaamista syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Vahvistetaan henkilöstön osaamista järjestämällä Nepsy-koulutuksen lisäksi koulutuksia

yhteisopettajuudesta, positiivisesta pedagogiikasta ja perheiden kanssa työskentelystä.

- Henkilöstön osaamisen vahvistaminen syrjintään/rasismiin puuttumisessa 100 000 euroa
 - Toteutetaan laajasti mm. Minun silmin – sinun silmin -ohjelmaa kouluissa ja oppilaitoksissa. Ohjelma on Cambridgen yliopiston kehittämä ohjelma rasismien ja syrjinnän ehkäisemiseen. Tavoitteena vahvistetaan henkilöstön osaamista syrjintään ja rasismiin puuttumisessa.

Hankkeen tulokset ja vaikutukset suhteessa tavoitteisiin

Tuloksia tai vaikutuksia ei tässä vaiheessa ole vielä tarkoituksenmukaista arvioida tai eritellä toimintojen vasta alettua tai ollessa vasta valmistelussa.

Hankkeen jatkotoimenpiteet

Nuorten syrjäytymishaasteen ratkaiseminen strategiahanketta tullaan toteuttamaan projektisuunnitelman mukaan. Projektisuunnitelmaa ei ole vielä hyväksytty.

Inklusiivisen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen sekä lukio- ja ammatillisen koulutuksen erityisopetuksen kehittämistä jatketaan suunnitelman mukaan. Toimenpiteitä arvioidaan säännöllisesti. Pilottien toimintamallit konseptoidaan ja otetaan käyttöön koko kaupungissa. Inklusiivisen perusopetuksen pilottihanke liitetään laajempaan erityisopetuksen kokonaisuudistamiseen.

Erittely tehokkaista kaupungin omista toiminnoista nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn ja siihen puuttumisen kannalta

Kasvatus ja koulutus parantavat lasten, nuorten ja aikuisten oppijoiden hyvinvointia, osaamista ja yhdenvertaisia mahdollisuuksia. Laadukkaat kasvatus- ja koulutuspalvelut lisäävät kestäväää kasvua ja hyvinvointia sekä vähentävät itsessään eriarvoisuutta ja ehkäisevät syrjäytymistä.

Syrjäytymisen ehkäiseminen liittyy kaikkien toimialojen toimintaan. Keskiötä on yhteistyö, yhteinen ymmärrys ja asenne. Palveluiden tulee olla ennalta ehkäiseviä, asiakaslähtöisiä ja monialaisia.

Tehokkaita toimia syrjäytymisen ehkäisyyn ovat mm.:

- positiivinen erityiskohtelu varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle: PD-raha
- maahanmuuttajien kasvatuksen ja koulutuksen kehittämissuunnitelma
- maksuton varhaiskasvatus
- koulutustakuu
- Osaamiskeskus
- Ohjaamo